

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De purificatio[n]e leprosi ca. xx.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia

tuor genera lepre, in cute, in capillis, in veste
in domo. Lepra cu
tis cognoscitur si fu
erit in eo alba; id ē
pallida albedo, l'pu
stule vel cicatrix: ma
pum si fuerit alba, v'l
surufa, ita qdē si lo
cus lepre hūlīor sit
carne reliq; v'l si mu
tati fuerint capilli i
candoz, et solito tes
nuiores. Lepra v'o i
capillis alopecia d'
fluentibus capillis.
Si in caluitio v'l re
caluatione albus vel
rufus color inueni
fuerit: plaga lepre ē
adducto itaq; lepro
so ad sacerdotē: sine
cui arbitrio n̄ exclu
debat, si lepra non
dū ei p̄spicua fuerat
recludebat eū in do
mo sua septē diebo.
Quisbō explebit si nō
creuerit lepra, iterūz
recludebat eū alijs
vñ, q; si needū lepra
increuerat mundas
bat eū, i, mundū iu
dicabat, q; scabies
erat. Et lauabat hō
vestimenta sua: i mū
dus erat. Lū v'o p;
spicua erat lepra, se
parabat ad arbitriū
sacerdotis, et habebat
vestimenta dissuta, i,
facilia ad induendū
vel exiendū, v'l sola
veste extirpēta vt sic cognoscere, et caput
nudū vt posset agnoscī, et os veste pectū ne
fetore loqndo diffunderet: et habitabat sol
extra castra, ita vt a mortuo nihil differre vi
dere. Patet vt dicit ioseph⁹ illos irrisibiles
q; dixerūt moysen lepra fatigatū, et similiū
elector⁹ duce factū venisse i chananeā cū eis
cū ita q; i misericors circa leprosos habitus
sit: q; tūc marie miscōia idigebat. Lepra v'o

Pater ex his q; de di
uersitate lepre dicit⁹:
q; nō oia ad l'am ac
cipi possunt. Orige,
Inuenimus quinq;
species positas d'ho
minū lepra, aut i cor
pore fit cicatrix et sis
gnū albedinis, et fit i
cute el' corporis contaz
gio lepre, aut efflores
efflorescit lepra, et con
teget oēm cutē conta
gio lepre a capite v'l
q; ad pedes eius, vel
in carnis cute fit vlc⁹
et saucias, et fit in lo
co ipsius vleris cica
trix alba. Aut in car
nis cute fit adustio
ignis lucida alba, aut
cum rubore candida
Quinta species cum
viro aut mliert fit in
capite aut i barba co
tagio lepre. Ultima
cum fit in caluicie v'l
in recaluatione cota
gio lepre rubicunde:
q; est lepra efflores in
caluitio, vel in recal
uatione.

Quedam vestis erat
q; aperturam a capi
tio v'sq; ad vmbili
cum habebat, et quis
busdā nastulis claus
debatur.

vestis linee vel lanee, vel pellis erat macula
albida vel rufa, hūlīor superficie relq; q; cor
rosiva est, q; cū apparebat: considerabat eā sa
cerdos. Si p̄spicua erat lepra: oburebatur
vestis, si dubia: recludebat septē diebo. Si
creuerat macula: adiudicabat lepra, si n̄ cre
verat: abliebat vels, et recludebat alijs, vñ,
diebo. Si adhuc dubia erat: rūpebat illō a
solido. Si in iterū alibi macula apparebat
lepra volatilis erat: et cōburebat vels. Si
vō sīlis macula corrosiva apparebat in dos
mo: prius p̄cipiebat sacerdos oia de domo
efferrī, consideransq; valliculas in pariete pal
lore v'l rubore deformes, et humiliores sup
ficie reliqua, claudebat ostium dom⁹, vñ, dies
bus, post q; si inueniret creuisse leprā: sube
bat erui lapides leprosos: et p̄jci extra ciuit
atē et domū radī intus p circumitū et pulue
rem rasare spargi extra castra vel extra vrbē
in loco immundo, et alios lapides substitui in
domo: et luto alio liniri domū. Qsi iterū re
dierit macula: lepra pseuerās est, et destruet
domus: et ligna et lapides et puluis extra op
pidum p̄cident in locū immundū.

De purificatione leprosi.

Capitulum. XX.

Modus leprosus

q mundabat: reuocabat ad cōmūne
habitationē
sic vleniebat v'sq; ad
cōm introitū castro
rū vel oppidi: habēs
secūz duos passerē
vños q; bō lictū erat
vesci, lignūq; cedri,
nū, et isopū vermī
culū, filū, scz coccine
um, et aq; viuētes
in vase fletili, occur
rēq; ei sacerdos: im
molabat passerē v
num stillas sanguis
nē sup aquas: aliūq;
scz viuū ligans filo coccineo cū isopo in sū
mitate ligni cedri: quasi faciens aspergim
tingebat illud in aquis rubricatis asperges
homini septies: dimittebat q; passerē viuū
auolare in agrū. Cūq; lauissit hō vestimenta
sua radebat omnes pilos corpis sui, et lo
tu's aqua ingrediebat castra: ita dūcata et

Leuitici

manceret extra sp̄lum tabernaculū, viij, dies
bus, iterūq; die septimo rasis oībo pilis cor
poris etiā supcilijs, lotisq; vestib; & corpore
die, viij, collebat duos agnos īmaculatos &
ouē anniculā, & tres decimas simile ḡsp̄se
oleo, & olei sextariū; & offerebat oīa ad ostiū
tabernaculi. Tūc sacerdos īmolabat agnūz
vnū p delicto. Et sumēs de sanguine pone
bat sup extremū auricule dextre hoīs; & sup
pollicē manū dextre & pedis, & de olei sexta
rio mittes in manū sinistrā, & tingēs pollicē
dextrū in eo asp̄gebat septies ē tabernacu
lū. Reliquū olei qđ erat in sinistra fūdebat
sup extremū auricule dextre hoīs, & sup pol
licē manū dextre & pedis dextrū, i, sup sanguini
neq; quē p̄ius infuderat, & sup caput ei⁹. Et
rogabat sacerdos p eo faciēs aliquā specia
lem institutā ad h̄ōrionem, & p sacrificiū fa
ciebat p pccō, & p sacrificiū holocaustū cu
libamētis suis: ponēs illō in altari. Et nota
q; h̄ōrione distinguis sacrificiū p delicto cu
sanguine linitus est bō & sacrificiū p pecca
to: d q̄ nihil ei factū Pro pccō est q̄s loco
est. Vñ & moyses di
xit hic q̄i distinguēs
ita prīncere ad sacer
dotem hostiā p deli
cto sicurz p peccato
Cum ei distinguisset
agnū p delicto, nec
distinguisse qđ alioz p
pccō, & qđ in holoz
caustū fieret, inuit i
arbitrio sacerdotis eē
de agno & ouē, vt al
tez p pccō, alterum
holocaustuz ficeret
qđ vellet. Q̄s manū
ei hec īuenire non
posset, agnū m̄ p del
icto & olei sextariū
nō minuebaſ, qz ex
bis purificabat hos
mort p̄l, h̄ōr ouēz
agno reliq; offerebat par turturuz aut duos
pullos colubariū, quoꝝ vn⁹ p pccō: alter, in
holocaustū fieberat. Offerebat q̄s decimā s̄l
mille oleate in sacrificium!

De viro spermatico & mīiere emorrossa.
Capitulum, XXI.

Eineps addidit

v dñs de viro partiē fluxum semi/
nis: qui tunc īndicatur huic vicio
subiacere si p momenta adheserit carnī, & cō
creuerit fedus humor seminis, qđ licet no
lens effundit ex corruptiōe. Talis immun
dis īmundū reddebat qđ tangebat, lectū
suū, veste suā, sedē suā, etiā sagma sup qđ se
debat, i straturā ass
ni. Vñ fūcile qđ ta Sagma asini id ēsel
gebat frāgebaſ, liḡ la eiusdem,
neū lauabaſ, q̄ tāge
bat lectū ei⁹, veste e⁹ aut sedē, vñ sup quē īpe
saluā iaciebat, lauabat vestimenta sua & erat
īmundū vscq; ad vesperū. Tū aūt sanat̄ sue
rat numerabat septē dies post mundationē
sui: & loī vestib; ac corpe i aq̄s vīnētib; mū
dus erat. Die aūt, viij, offerebat par turturuz
aut duos pullos colubariū, & faciebat sacer
dos alter, p pccō: alter, in holocaustū. Eadē
lex erat īmundicie & purificatiōis de mīiere
partiē fluxū sanguis

ex morbo. S̄l si eius
dē īmūdicie erat mu
lier mēstruata. Sed
nō purificabat sole
nit. Sufficiebat ei
spaz ī vestib; ablū
Dorbide em̄ īmū
dicte p pccō ēt solēt
accidere, & iō p eis &
pro peccato salutare offerebat, quod non p
menstruo: q; naturale est. Et nota q; accedē
tem ad mēstruātām

dicit hic īmundū
septē dieb, & puri
ficationem ei p̄cedit
quod de ignorantia
accidente intelligē
dū est. Infra vītūq;
perimendū dī, qđ
dictū ē si fiat ex īn
dustria. Flec miruz
qz etiā legitime cognoscētē vītōrem: volūt
dñs lauare vīstem & omne corp⁹, & esse īm
mundū vscq; ad vesperū. Et de vītō eō
modo.

De vītula rufa & hīrco apompelio & cīne
ribus aspersiōis.

Capitulum, XXII.

